

Klinisk biokemi

Et meningsfyldt "redskabsfag" med tråde ind i mange andre specialer

Klinisk Biokemi

• Tværgående viden	Generalist
• Dybdegående viden	Ekspert
• Organisatorisk/logistisk viden	Ledelse
• Ledelsesmæssig viden	Ledelse
• Forskning/udvikling	Forskning
• Samarbejde	
Imellem lægespecialerne	
Imellem personalegrupperne	

Få patienter, ja
Men et hav af faglige kontakter!

Analyse

- Hos en patient med høj koncentration af M-komponent i plasma kan mange øvrige analyser ikke udføres (elektrolytter, infektionstal, koagulationsparametre). Disse analysesvar er dog vigtige ifm. behandlingen

Hvad kan man gøre for at få anvendelige analysesvar for denne patient?

Kvalitet

- En læge undrer sig over et fortsat forhøjet D-dimer-resultat hos en patient med tidligere blodprop, da fornyet udredning har *afkræftet* en ny blodprop

Hvordan vurderes kvaliteten af en given analyse (eks. D-dimer), så man kan stole på analyseresultatet?

Samarbejde

- I en ny anbefaling fra Sundhedsstyrelsen om udredning af polyneuropati i almen praksis anbefales det, at patienter udredes med en meget lang række analyser

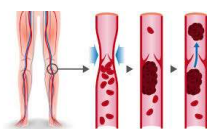
Hvilke forhold bør man overveje og/eller afdække for at kunne imødekomme denne ændrede praksis?

Produktion

- FAM ønsker hurtigere analysesvar mhp. hurtigere diagnostik – og dermed hurtigere stillingtagen til nødvendig behandling af deres patienter

Hvad skal man overveje og eventuelt drøfte, sammen med FAM, for at imødekomme et sådant ønske?

Hæmostase

- En patient i Xarelto-behandling indlægges med intrakraniel blødning. For at mindske det intrakranielle tryk fra blødningen, kan der kan blive behov for et operativt indgreb

Hvilke forhold bør man overveje og drøfte for, i fællesskab, at optimere patientens situation?

POCT

- En afdeling vil gerne måle C-reaktivt protein (CRP) på deres afdeling med et POCT (point-of-care test) udstyr
- Ja, det er lidt dyrere, men det giver til gengæld langt hurtigere prøvesvar!

Hvilke overvejelser skal indgå i den sammenhæng?

Forskningsstøtte

- Ifm. et forskningsprojekt om knoglebrud beder en læge om at få D-vitamin-resultater fra de seneste 20 år udtrukket fra laboratoriets database

Hvad skal overvejes/drøftes i denne sammenhæng?

For eksempel

Klinisk biokemi – medicinsk ekspert

Hormoner	Døgnvariation, behandlingsrespons
Hæmatologi	Trombocytsygdomme, porfyri
Koagulation	Rådgivning ifm. udredning, monitorering, behandling
Medikamina	Rådgivning sammen med farmakologerne
Proteiner	M-komponenter, akutfase-reaktanter

Og ...

Klinisk biokemi – organisatorisk

Almen praksis	Prøvetransport, svarafgivelse, tolkning
POCT	Syre-base, hæmoglobin, urin-målinger, koagulation
Prøvetagning	Ambulant, børn, mikroprøver
Logistik	Prøvetagning, forsendelse internt/eksternt
Udstyr	Centralt/decentralt, økonomi

Eller ...

Klinisk biokemi – alt det andet ...

Forskning	Egne studier, projekthåndtering
Udvikling	Analyser/udstyr/andet
IT	Rekvosition, svarafgivelse, tolkning
Undervisning	Medicinstuderende, bioanalytikere, sygeplejersker, læger
Nationalt	Guidelines, harmonisering, rådgivning

Summa summarum

Et speciale med

for dybelse, samarbejde, rådgivning, fokus på kvalitet og projektbaserede opgaver

*Sikring og udvikling af biokemisk diagnostik
til klinikerne, men **for** patienterne*

Yderligere information

- <https://dskb.dk>
- <https://www.sst.dk/da/viden/specialeplanlaegning/gældende-specialeplan/specialeplan-for-klinisk-biokemi>
- <https://www.sst.dk/-/media/Viden/Uddannelse/Uddannelse-af-speciall%C3%A6ger/Maalbeskrivelser/Klinisk-biokemi/Klinisk-Biokemi-2016.ashx>